

Sveučilište u Zagrebu

Fakultet strojarstva i brodogradnje

University of Zagreb

Faculty of Mechanical Engineering and Naval Architecture

POSTUPAK UNUTARNJE PROSUDBE

Zagreb, ožujak 2015.

SADRŽAJ

Poglavlje	Naslov	Stranica
1.	Svrha	3
2.	Područje primjene	3
3.	Zadaće i odgovornosti	3
4.	Upravljanje unutarnjom prosudbom	4
5.	Izlazna dokumentacija unutarnje prosudbe	6
6.	Vremenik	7
<i>Prilog 1.</i>	<i>Tablični prikaz kriterija za prosudbu stupnja razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete</i>	8
<i>Prilog 2.</i>	<i>Program izobrazbe za prosuditelje unutarnje prosudbe</i>	11

1 SVRHA I CILJ

Ovim postupkom definirane su aktivnosti, zadaće i odgovornosti u postupku provedbe unutarnje neovisne prosudbe sustava osiguravanja kvalitete na Fakultetu strojarstva i brodogradnje.

Unutarnjom prosudbom utvrđuje se stupanj razvijenosti i učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete na temelju kriterija koje je izradila Agencija za znanost i visoko obrazovanje. Unutarnjom prosudbom kategorizira se sustav osiguravanja kvalitete prema sljedećim stupnjevima razvijenosti:

- I. stupanj: - pripremna faza - sustav osiguravanja kvalitete je u pripremi (dokumentacija u izradi, provedeni dogovori na razini ustanove).
- II. stupanj: - početna faza - sustav osiguravanja kvalitete je ustrojen, ali nije u funkciji (izrađeni osnovni dokumenti sustava).
- III. stupanj: - razvijena faza - sustav osiguravanja kvalitete je u funkciji, provodi se unutarnja prosudba i sustav se unaprjeđuje na temelju rezultata unutarnje prosudbe.
- IV. stupanj: - napredna faza - sustav osiguravanja kvalitete kontinuirano se unaprjeđuje na temelju rezultata unutarnje i vanjske prosudbe.

2 PODRUČJE PRIMJENE

Ovim se postupkom svake 2 godine utvrđuje:

- stupanj razvijenosti sustava osiguranja prema I. ESG standardu, I. dio (*Prilog 1.*);
- kvaliteta postignutih rezultata rada na Fakultetu;
- učinkovitost sustava osiguravanja kvalitete na Fakultetu i njegov utjecaj na kvalitetu visokoga obrazovanja;
- prikladnost *Politike kvalitete* Fakulteta.

Unutarnja prosudba temelji se na dokumentaciji sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta, kao i na razgovoru s dionicima.

3 ZADAĆE I ODGOVORNOSTI

3.1 Odluku o pokretanju unutarnje prosudbe i imenovanje članova Povjerenstva za provedbu unutarnje prosudbe (u daljnjem tekstu - Povjerenstvo) donosi dekan.

3.2 Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete prikuplja potrebne materijale za prosudbu sustava osiguravanja kvalitete, te educira članove Povjerenstva za provedbu unutarnje prosudbe.

3.3 Članovi Povjerenstva provode prosudbu u užem smislu i izrađuju *Izješće unutarnje prosudbe* s utvrđenim nalazima.

3.4 Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete izrađuje *Plan aktivnosti za naknadno praćenje*.

- 3.5 Povjerenstvo za koordinaciju aktivnosti za vrijeme naknadnoga praćenja izrađuje izvješće o svim provedenim aktivnostima.
- 3.6 Članovi Povjerenstva za osiguravanje kvalitete izrađuju *Završno izvješće unutarnje prosudbe*.
- 3.7 Odgovornost za upravljanje rezultatima unutarnje neovisne prosudbe snosi Dekan.

4 UPRAVLJANJE UNUTARNJOM PROSUDBOM

4.1 Planiranje

- 4.1.1 Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete provodi se jednom u dvije godine. Odluku o pokretanju unutarnje prosudbe donosi Dekan.
- 4.1.2 Dekan imenuje Povjerenstvo za unutarnju prosudbu. Članovi Povjerenstva su predstavnici znanstveno-nastavnoga osoblja, suradnika, administrativno-tehničkoga osoblja, studenata i vanjskih dionika. Povjerenstvo čini 11 članova kojima je pridruženo po jedno područje sustava osiguravanja kvalitete:
1. Pravila i postupci osiguravanja i unaprjeđenja sustava kvalitete
 2. Odobrenje, nadzor i periodično vrjednovanje studijskih programa
 3. Vrjednovanje studentskog rada i ocjenjivanje studenata
 4. Resursi za učenje i potpora studentima
 5. Osiguravanje kvalitete nastavnika
 6. Znanstveno–istraživačka djelatnost
 7. Stručna djelatnost
 8. Mobilnost i međunarodna suradnja
 9. Resursi za obrazovnu, znanstveno-istraživačku te stručnu djelatnost
 10. Informacijski sustav Fakulteta
 11. Javnost djelovanja
- 4.1.3 U Povjerenstvo se imenuju članovi koji nisu aktivno uključeni u rad Povjerenstva za osiguravanje kvalitete.
Kriteriji za odabir članova Povjerenstva:
- poznavanje područja visokoga obrazovanja i znanosti;
 - poznavanje sustava osiguravanja kvalitete;
 - sudjelovanje na seminarima za stručnjake za vanjsku prosudbu koje organizira AZVO, EUA, ENQA;
 - iskustvo u vanjskoj ili unutarnjoj prosudbi/audit.
- 4.1.4 Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete provodi edukaciju članova Povjerenstva o provedbi unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete na Fakultetu temeljem definiranog programa izobrazbe (*Prilog 2.*). O provedenoj edukaciji vode se zapisnici.

- 4.1.5 Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete priređuje Povjerenstvu potrebne materijale među kojima su obvezno:
- kratak opis Fakulteta,
 - *Politika kvalitete*,
 - *Pravilnik za osiguravanje kvalitete*,
 - *Priručnik za osiguravanje kvalitete*,
 - godišnji planovi i izvješća Povjerenstva za osiguravanje kvalitete,
 - rezultati provedenih anketa.

- 4.1.6 Povjerenstvo za unutarnju prosudbu izrađuje hodogram cijeloga postupka prosudbe te izabire predsjednika povjerenstva između članova Povjerenstva.

4.2 Prosudba u užem smislu

- 4.2.1 Na temelju dostavljenih materijala od strane Povjerenstva za osiguravanje kvalitete, članovi Povjerenstva izrađuju kratke bilješke na osnovi kojih će tijekom razgovora s dionicima zatražiti dodatne informacije, razjašnjenja i relevantne dokaze.

- 4.2.2 Prema planu unutarnje prosudbe i hodogramu aktivnosti članovi Povjerenstva tijekom 1-3 dana obavljaju razgovore s dionicima sustava osiguravanja kvalitetom.

- 4.2.3 Na temelju dostavljene dokumentacije i zapažanja tijekom razgovora s dionicima te analize rezultata aktivnosti osiguravanja kvalitete, Povjerenstvo za unutarnju prosudbu izrađuje nacrt *Izvješća unutarnje prosudbe* koji sadrži zapažanja i zaključke kojima određuje stupanj razvijenosti i učinkovitost sustava osiguravanja kvalitete, te njegova usklađenost s I. dijelom ESG standarda. Nacrt ujedno sadrži i prijedlog plana aktivnosti za vrijeme naknadnoga praćenja.

4.3 Izvješćivanje

- 4.3.1 Predsjednik Povjerenstva na radnom sastanku upoznaje Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete s rezultatima unutarnje prosudbe i raspravlja eventualne nejasnoće.

- 4.3.2 Povjerenstvo dostavlja *Izvješće unutarnje prosudbe* Povjerenstvu za osiguravanje kvalitete najkasnije tri mjeseca od imenovanja članova Povjerenstva.

- 4.3.3 Na temelju *Izvješća* Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete u roku od 30 dana izrađuje *Plan aktivnosti za naknadno praćenje*. Razdoblje naknadnoga praćenja traje tri mjeseca.

- 4.3.4 *Izvješće unutarnje prosudbe* i *Plan aktivnosti za naknadno praćenje* dostavljaju se na raspravu i prihvaćanje Fakultetskom vijeću.

4.4 Naknadno praćenje

- 4.4.1 *Plan aktivnosti za naknadno praćenje* distribuira se svim adresiranim odgovornim osobama.
- 4.4.2 Povjerenstvo za koordinaciju aktivnosti kojeg čine Dekan, jedan od prodekana, Predsjednik Povjerenstva za osiguravanje kvalitete i Predsjednik Povjerenstva za unutarnju prosudbu koordiniraju provedbu aktivnosti u razdoblju naknadnoga praćenja.
- 4.4.3 Najkasnije 15 dana nakon isteka roka naknadnoga praćenja Povjerenstvo za koordinaciju izrađuje izvješće o svim provedenim aktivnostima i prilaže dokaznu dokumentaciju.
- 4.4.4 Na temelju *Izvješća o unutarnjoj prosudbi* i izvješća Povjerenstva za koordinaciju aktivnosti u razdoblju naknadnoga praćenja, Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete izrađuje *Završno izvješće unutarnje prosudbe* u roku od 30 dana i dostavlja ga na usvajanje Fakultetskom vijeću.
- 4.4.5 *Završno izvješće unutarnje prosudbe* sustava za osiguravanje kvalitete Fakulteta usvaja se na Fakultetskom vijeću i objavljuje na mrežnim stranicama Fakulteta.

5 IZLAZNA DOKUMENTACIJA UNUTARNJE PROSUDBE

5.1 *Izvješće unutarnje prosudbe* mora sadržavati sljedeće:

- kratak opis postupaka provedbe unutarnje prosudbe;
- ustroj sustava osiguravanja kvalitete;
- prosudbu modela upravljanja kvalitetom i stanje njegove dokumentiranosti;
- rezultate unutarnje prosudbe sustava kvalitete prema I. dijelu ESG standarda;
- prijedlog plana aktivnosti za vrijeme naknadnoga praćenja;
- zaključak o stupnju razvijenosti i učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete.

5.2 *Plan aktivnosti za naknadno praćenje*

- 5.2.1 Plan aktivnosti mora biti izrađen prema SMART kriterijima (planirane aktivnosti moraju biti specifične, mjerljive, dostupne, relevantne i vremenski određene).
- 5.2.2 Svaka aktivnost mora sadržavati sljedeće:
- opis aktivnosti (ŠTO);
 - nositelja / izvršitelja aktivnosti (TKO);
 - način i/ili resursi potrebni za realizaciju + rizici realizacije;
 - međuprovjere i rokovi izvršenja;
 - odgovornosti za realizaciju (KAD i TKO);
 - opis indikatora / pokazatelja (MJERLJIVOST);
 - polazište i ciljanu vrijednost;
 - status izvršenja.

5.3 *Završno izvješće unutarnje prosudbe* jest prošireno *Izvješće unutarnje prosudbe* s usvojenim nalazima provedenih aktivnosti u razdoblju naknadnoga praćenja.

6 VREMENIK

6.1 Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete provodi se svake parne kalendarske godine.

6.2 U tablici 1. prikazan je mjesec izvršenja onih aktivnosti koje čine okosnicu postupka provedbe unutarnje prosudbe.

Tablica 1. Vremenik aktivnosti unutarnje prosudbe

Red. br.	Aktivnost	Mjesec izvršenja	Točka postupka
1.	Imenovanje članova Povjerenstva za unutarnju prosudbu	siječanj	[4.1.2]
2.	Nacrt <i>Izvješća unutarnje prosudbe</i>	travanj	[4.3.2]
3.	<i>Plan aktivnosti za naknadno praćenje</i>	svibanj	[4.3.3]
4.	<i>Izvješće o provedenim aktivnostima</i>	rujan	[4.4.3]
5.	<i>Završno izvješće unutarnje prosudbe</i>	listopad	[4.4.4]

- ZAVRŠETAK DOKUMENTA -

Prilog 1: Tablični prikaz kriterija za prosudbu stupnja razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete

ESG standardi	Pripremna faza	Početna faza	Razvijena faza	Napredna faza
1.1. Politika, misija, vizija, opća strategija ustanove/ podstrategije; ciljevi, cjelokupna organizacija i unutarnja povezanost sustava osiguravanja kvalitete; dokumentacija – uključujući politiku kvalitete, procedure i odgovornosti svih dionika su javno objavljene	Politika, misija, vizija, opća strategija su u fazi pripreme i izrade. Sustav osiguravanja kvalitete se ustrojava. učilište nije izradilo procedure osiguravanja kvalitete za svoje aktivnosti.	Politika, misija, vizija, opća strategija su izrađene i javno objavljene. Sustav osiguravanja kvalitete je ustrojen. Postoje procedure osiguravanja kvalitete za neke aktivnosti, ali nisu sistematično strukturirane niti međusobno povezane.	Osiguravanje kvalitete pokriva mnoge aktivnosti ustanove i procedure osiguravanja kvalitete čine konzistentan sustav osiguravanja kvalitete.	Osiguravanje kvalitete pokriva sve aktivnosti učilišta, a procedure osiguravanja kvalitete tvore dinamičku cjelinu sustava osiguravanja kvalitete.
1.2.1. Odobranje, promatranje i periodična revizija programa i stupnjeva obrazovanja	Ne postoje formalni mehanizmi za odobranje, promatranje i periodičnu reviziju programa i stupnjeva obrazovanja. nisu izrađeni ishodi učenja za sve studijske programe niti su osigurani resursi za poučavanje i učenje. Studenti i drugi dionici nisu uključeni u aktivnosti osiguravanja kvalitete. ne prikupljaju se povratne informacije.	Postoje formalni mehanizmi za odobranje, promatranje i periodičnu reviziju programa i stupnjeva obrazovanja koji se djelomično primjenjuju.	Mehanizmi za odobranje, promatranje i periodičnu reviziju programa i stupnjeva obrazovanja se primjenjuju u cijelosti.	Povratne informacije svih dionika redovito se prate i koriste za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete (unaprjeđenje procesa odobranja, promatranja i periodične revizije programa i stupnjeva obrazovanja).
1.2.2. Znanstveno – istraživački rad	Nije obuhvaćen sustavom osiguranja kvalitete.	Pojedine procedure pokrivaju neke aspekte istraživanja.	Sustav osiguravanja kvalitete pokriva mnoge aspekte znanstveno-istraživačkoga rada.	Sustav osiguravanja kvalitete pokriva glavne aspekte znanstveno-istraživačkoga rada.

ESG standardi	Pripremna faza	Početa faza	Razvijena faza	Napredna faza
1.3. Ocjenjivanje studenata	Ne postoje javno objavljeni kriteriji, pravila i procedure za ocjenjivanje ishoda učenja studenata.	Postoje kriteriji, pravila i procedure za ocjenjivanje ishoda učenja studenata, ali su djelomično dostupni studentima i ne primjenjuju se dosljedno.	Postoje javno objavljeni kriteriji, pravila i procedure za ocjenjivanje ishoda učenja studenata i dosljedno se primjenjuju.	U skladu s kurikulumom i ishodima učenja trajno se poboljšavaju procedure ocjenjivanja ishoda učenja.
1.4. Osiguravanje kvalitete nastavnoga osoblja i njezina interakcija i utjecaj na društvo znanja te doprinos regionalnom razvoju	Ne postoji dovoljan broj nastavnoga osoblja s odgovarajućom znanstvenom stručnom kvalifikacijom u skladu sa standardima opterećenja nastavnoga osoblja. Osiguravanje kvalitete nastavnoga osoblja nije interaktivno i nije uključeno u regionalni razvoj društva znanja.	Postoje mehanizmi koji omogućuju stručno i znanstveno usavršavanje nastavnoga osoblja, ali se djelomično primjenjuju. Osiguravanje kvalitete nastavnoga osoblja djelomično utječe na razvoj društva znanja i regionalni razvoj.	Vrjednuje se vještina prijenosa znanja na studente i učinkovitost poučavanja. Osiguravanje kvalitete djelomično uključuje rezultate znanstvenih istraživanja u proces poučavanja. Osiguravanje kvalitete nastavnoga osoblja utječe na razvoj društva znanja i regionalni razvoj.	Prikupljene povratne informacije o kvaliteti i učinkovitosti procesa poučavanja koriste se za njihovo unaprjeđivanje. rezultati znanstvenih istraživanja uključeni su u proces poučavanja. Osiguravanje kvalitete nastavnoga osoblja značajno utječe na razvoj društva znanja i regionalni razvoj.
1.5. Resursi za učenje i potporu studentima	Osiguravanje kvalitete ne uključuje potporne usluge/ resurse učilišta.	Osiguravanje kvalitete osigurava da su resursi potrebni studentima za učenje djelomično dostupni i primjereni za svaki ponuđeni studijski program.	Osiguravanje kvalitete osigurava da su mnogi resursi potrebni studentima za učenje dostupni i primjereni za svaki ponuđeni studijski program.	Osiguravanje kvalitete osigurava da su svi resursi potrebni studentima za učenje dostupni i primjereni za svaki ponuđeni studijski program. učilišta stalno prate i unaprjeđuju učinkovitost resursa osiguranih za potporu studentima.

ESG standardi	Pripremna faza	Početna faza	Razvijena faza	Napredna faza
1.6. Važnost i pristup informacijama sustava osiguravanja kvalitete	Osiguravanje kvalitete ne pruža niti unutarnjim niti vanjskim dionicima informacije o sustavu i ustanovi.	Ne postoji prikupljanje i sustavna obrada informacija. One nisu dostupne unutarnjim dionicima. vanjski dionici su nedovoljno uključeni u planiranje i razvoj sustava osiguravanja kvalitete. Informacije im se dostavljaju sporadično.	Aktivnosti i ključni ishodi sustava osiguravanja kvalitete poznati su svim unutarnjim dionicima. Sve njima relevantne procedure sustava osiguravanja kvalitete su dostupne. vanjske interesne skupine definirane su i njihove se informacije/ prijedlozi ozbiljno razmatraju. Informacije o aktivnostima i ključni rezultati sustava osiguravanja kvalitete su pristupačne glavnim vanjskim dionicima.	Sustav osiguravanja kvalitete u cijelosti je transparentan. unutar njega postoji aktivna komunikacija. Informacije se sustavno i ciljano dostavljaju različitim dijelovima/ dionicima učilišta. relevantne informacije su temelj procesa planiranja i neprekidnoga poboljšanja sustava osiguravanja kvalitete. Postoji aktivna komunikacija i razmjena relevantnih informacija između vanjskih dionika i sustava osiguravanja kvalitete radi planiranja i njegovog razvoja.
1.7. Javno informiranje	Učilišta ne objavljuju relevantne, nepristrane informacije o programima stupnjevima obrazovanja koje pružaju.	Učilišta djelomično objavljuju relevantne, nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.	Učilišta uglavnom objavljuju relevantne, nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.	Učilišta redovito objavljuju relevantne, nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.

Prilog 2: Program izobrazbe za prosuditelje unutarnje prosudbe

Naslov:	Program izobrazbe za prosuditelje unutarnje prosudbe FSB-a
Vrsta edukacije:	Seminar-radionica
Trajanje:	14 sati (2 dana)
Cilj:	Edukacija internih prosuditelja (imenovanih od Uprave)
Sadržaj:	<ul style="list-style-type: none"> • Osnovni termini i definicije (1 sat) • Svrha i cilj unutarnje prosudbe (1 sat) • ESG standardi i AZVO preporuke (1 sat) • Aktivnosti (4 faze) unutarnje prosudbe (2 sata): <ul style="list-style-type: none"> ○ Planiranje ○ Prosudba u užem smislu ○ Izvješćivanje ○ Naknadno praćenje (<i>Follow up</i>) • Zahtjevi 1.1. – 1.7. (4 sata) <ul style="list-style-type: none"> 1.1 Politika kvalitete i postupci za osiguravanje kvalitete 1.2 Odobranje, praćenje i periodična vrednovanja programa i kvalifikacija 1.3 Ocjenjivanje studenata 1.4 Osiguravanje kvalitete nastavnika 1.5 Obrazovni resursi i pomoć studentima 1.6 Informacijski sustavi 1.7 Informiranje javnosti • Pisanje izvješća (4 sata)
Kome je namijenjena:	Internim prosuditeljima koje imenuje Uprava
Predavači:	Stručnjaci koji su prošli adekvatno vanjsko školovanje (ENQA , AZVO...)
Materijali:	Prezentacija i/ili skripta (nije javno dostupna)